

Az Ingermanland sorhajó

Contributed by kaloz

2005. February 23. Wednesday 19:38

Last Updated 2007. August 22. Wednesday 12:14

There are no translations available

A hajó gerincfektetése 1712. október 30-án történt a pateri Admiralitásnál. 1712. május 1-én a bocsjöttök, és hamarosan szolgálatba állították a Balti Hadiflottánál. A 64 db 6 és 12 fontos hajóval felszerelt háromosztós, kőfedélzetes sorhajó hossza 46 m, szélessége 12,8 m, mélysége kb. 5 m volt. Nevét a név torkolatánál elterjedt orosz név 'si orosz feldr' kaptam, melyeket 1703-ban foglaltak vissza az idegen betolakodóktól. Az "Ingermanland" egy háromosztós, kőfedélzetes sorhajó volt. A terveket az orosz rajzokat maga a pateri cser dolgozta ki és rajzolta meg. Az orosz tengerészt Richard Kozenc hajóépítési mester vezette, a pateri alapos felügyelete alatt a Konstruktív, fegyverzete és kialakítása szerint az "Ingermanland" - egy a XVIII. sz. elejének legjobb hadihajói közé tartozott. Az "Ingermanland" tervezése során (pl. a hajótest szilárdságának biztosításához) olyan az új technikai megoldásokat használtak fel, melyeket a fejlett tengerészettel rendelkező országok hajóépítési csak jóval később alkalmaztak. Hadrendbe állítás után az "Ingermanland" névvel keresztnél. A pateri zászlóshajója volt a Balti-tengeren. 1716 augusztusában a pateri vezényelte, hadilobogóját az "Ingermanland" ábráján viselve, a Koppenhágai és a Bornholm szigetig és vissza utazott a svéd flottára vadászni egyesített orosz-dán-angol-holland flottával, melynek állományába 70 sorhajó és nagyszámú jóval kisebb hajó tartozott. Ennek emlékére I. Péter megparancsolt, hogy az "Ingermanland"-ot meg kell rizni az utókor számára, ugyanakkor a hajó a kronstadti végső kikötő helyén vesztegelve ellyedt, és a kővetkezében, a helyreállítás lehetetlensége miatt szétbontották. Az "Ingermanland" tervei annyira sikeresek voltak, hogy Oroszországban ilyen típusú hajókat, kisebb korszerűsítésekkel, még hosszabb ideig építettek (összesen mintegy 60 hajó).

Az "Ingermanland", I. Péter zászlóshajója az állandó tengerészeti hadiflotta megalapításakor I. Péter a hangsúlyt mint a hadihajók alapvető magját kőpezte, fregattok építésére helyezte. Kővetkezés a sorban harcoló hajóépítés volt, melyek későbbiekben a sorhajó elnevezést kapták [1]. Csak ezek tudták a szerepet játszani az orosz svéd flottával való vetni a tengeren. Az 1712-ben a pateri Admiralitásnál a bocsjött "Poltava" volt a zászlóshajó az első olyan orosz sorhajó a Balti-tengeren, melyeket az akkori időkben a nyugati országok XVIII. sz. elején elfogadott terminológiája szerint a IV. osztályú hadihajók közé soroltak. Ugyanakkor a tiszteje (54 hajóval) kevésnek bizonyult, és ezért a zászlóshajókat a sorhajók flotta magjának írták a zászlóshajóra. Május 3-án a zászlóshajó a Tengerészeti Kadetiskola volt igazgatója, C. Kuzelov azt írta: " Ezek a hajók a zászlóshajók sorába tartoznak; jól irányították a gyorsaságot a vízben a hadi helyzetekben és a tiszteje utakra igen kényelmesek. Nagyon alkalmasak a szolgálatra, és a 80 és 74 hajóval a hadihajók olyan flottát alkotnak, melyek erejét a tiszteje egyesítették" [2]. A hadihajók ezen osztályához tartozott a 64 hajóval "Ingermanland" is a pateri időkben. A hajó megkötésénél a tulajdonságainak leírásához és a kőlső megjelenés rekonstrukciójához a cikk szerzői tanulmányozták az orosz vitorlás sorhajók kiemelkedő építési munkáit, Alekszandr Andrejevics Popovnak, hatalmas kutatómunkáját. Saját kővetkezésük az orosz zászlóshajókat Popov 1835-ben jelentette meg a Tengeri Fővezérkar Tudományos Bizottsága "Feljegyzések"-ben. Ezekhez a "Feljegyzések"-hez mellékelte az "Ingermanland" rekonstruált tervrajzait és a kőlső megjelenés kőpeit, melyeket Alekszandr Andrejevics kőszállított, valószínűleg a pateri idők eredeti dokumentumai alapján. A Tengeri Fővezérkar Tudományos Bizottsága A. A. Popov azt a feladatot kapta, hogy összenézze a pateri "Ingermanland"-ot rekonstruálja, ahogy erről a cikkben be is írtam [3]. Ennek a munkának az volt a célja, hogy megismertesse a haditengerészet kőszállított az I. Péter korában a hajóépítés kiemelkedő eredményeivel. Végül felállt, hogy a XIX. század harmincas éveiben az ilyen kutatómunkák nagy jelentősége volt, mivel a vitorlás flotta akkor virágkorát élte, és igen sok kőszállított vonása volt a pateri korabeli Popov kutatói iránti érdeklődés az őt is hatalmas volt, mert megbízhatóságát és ábrázolása és modellje az első "Ingermanland"-nak - az orosz hadiflotta zászlóshajójának - az akkori időkig nem írták meg; Az Alekszandr Andrejevics által rekonstruált tervrajz és az általa kőszállított leírások adtak teljes képet arról a csodálatos hajóról. Ennek a munkának a pontosságát és beszédesen meg kell jegyezni, hogy A. A. Popovot, aki maga is épített vitorlás sorhajókat, valamivel több, mint 100 évvel ezelőtt. Péter korában, minket viszont több, mint 250. Magánál az őt, hogy neki inkább inkább volt hibamentesen eligazodni a pateri korabeli hajóépítési mesterek munkáinak és az őt, mint nekünk. Popov cikkében [3] és az orosz flotta kiemelkedő építési munkáinak, a Veszélagó-nak a munkájában [1] az "Ingermanland" ilyen méreteivel találkoztunk: hossza a hondeken (alsó fedélzet) 155 láb, szélesség (hátsó rész) 41 láb 10 hüvelyk, a hajótest mélysége a gerinctől a hondeckig 19 láb 8 hüvelyk; hossza 151 láb, szélesség 42 láb raktár mélysége 18 láb 3 hüvelyk. Ugyanakkor ezek az elterjedt jelentik, hogy a kőlső név 'si orosz feldr' van a zászlóshajó egyik szerzője sem közli, milyen ábráján van a zászló, angol vagy holland; másodsorban milyen módszerrel van a zászló, ami szintén nem elhanyagolható fontosságú. Veszélagó maga megerősíti, hogy az a "Lista"-jában a hajók fű mérései vegyesen vannak megadva - hol egyik, hol másik lábban a mérése szerint, hogy milyen nemzetiségű mester (holland vagy angol) építette ezt vagy azt a hajót, és milyen adatok adott meg hivatalosan. Ezen kívül Popov a hondeck szerinti hosszát, Veszélagó pedig ettől a függően ad meg. Azon kívül a figyelembe kell venni, hogy a név állt elterjedés egy ábráján az orosz zászlóshajó hosszánál a gyakorlati nem jelentős. Teljesen feltételezhető, hogy amikor az "Ingermanland" rajzait rekonstruálták, a XVIII. század archív anyagának nagy részét még nem tanulmányozták megfelelően, és Alekszandr Andrejevics valamit nem vett figyelembe. Ugyanakkor egy jóval későbbi munkájában [4] Veszélagó részletesen elemzi Popov "Ingermanland"-ról a végzett kutatómunkáit, nem kőtelkedve bennük, és úgy minősíti a szerzőt, mint "az elmúlt idők hajóépítési munkáinak legjobbja, a hajóépítés elméletének és gyakorlatának kiváló tudósa". És itt Veszélagó k

"Ingermanland" - Popov Ájltal megadottaktá³l eltÁ³orÁ³ - mÁ³oreit, Á³s ez nem indÁ³-t kÁ³telkedÁ³st az avatott tÁ³rtÁ³nÁ³sz rekonstruÁ³lt tervrajzok helyessÁ³gÁ³ct illetÁ³en. Az elsÁ³ rÁ³jnÁ³zÁ³sre Popov rajzain mintha kevÁ³s lenne a lÁ³veghelyek sz pÁ³cteri 64 Á³gyÁ³s "Ingermanland" szÁ³mÁ³ra: 12 - 12 db a hondecken Á³s az operdecken (felsÁ³ fedÁ³lzetten), 7 db a skanzo (Á³gyÁ³fedÁ³lzetten) - mindÁ³ssze 31 - 31 db, azaz Á³sszesen 62 db Á³gyÁ³. De a cikkÁ³ben Popov rÁ³mutat, hogy a forcastle-ben (orrbÁ³stya) Á³llt mÁ³g kÁ³ct kiskaliberÁ³ Á³gyÁ³. Á³gy a hajÁ³ tÁ³zÁ³cfelszerelÁ³se megfelel a korabeli feljegyzÁ³seknek. Ugyanakkor nÁ³hÁ³ny szakember azon vÁ³lemÁ³nye, hogy a PÁ³ct korabeli kÁ³ctfedÁ³lzetes, 64 Á³gyÁ³s hajÁ³k Á³gyÁ³fed 13 Á³gyÁ³ kellett legyen, hibÁ³s, mivel a jÁ³val kÁ³sÁ³bbi Á³opÁ³-tÁ³sÁ³ek is csak 12 Á³gyÁ³hellyel rendelkeztek. BizonyÁ³-tÁ³ok szolgál erre az 1743-ban Á³opÁ³lt 64 Á³gyÁ³s "Gavriil", aminek eredeti rajzÁ³t a HaditengerÁ³szeti Flotta KÁ³zponti FÁ³ArchÁ³-vumÁ³ban Á³rzik (f. 327, op. 1, d. 199). Meg kell jegyezni, hogy Popov rajzÁ³n az orrfigura (oroszlÁ³jn, kÁ³ct emberi alakkal a hÁ³ttÁ³ben) elrendezÁ³se nagyon hasonlÁ³-t a "Gavriil" orrdÁ³-szÁ³re. De ez nem mond ellent a valÁ³sÁ³ignak, mivel az orosz flottÁ³ban hosszÁ³ ideig jelen volt az ilyen kompozÁ³-ciÁ³, melyet mÁ³g a "PredesztinÁ³cia" idejÁ³ben (1700) hoztak lÁ³tre, amirÁ³l SchÁ³nebeck 1701-ben, a "PredesztinÁ³cia" eredeti rajzai Á³s a termÁ³szet utÁ³n kÁ³szÁ³lt metszetei tanÁ³skodnak. KÁ³vetkezÁ³skÁ³pp hasonlÁ³ orrfigurÁ³t viselhetett az "Ingermanland" (1715), Á³s a lÁ³nyegesen kÁ³sÁ³bb Á³ "Gavriil" (1743) is. HelytÁ³llÁ³ A.A. Popov megjegyzi Á³ is, hogy az "Ingermanland" alsÁ³ fedÁ³lzetÁ³n 30 fontos kaliberÁ³ Á³gyÁ³k Á³lltak. Ez a kÁ³vetkezÁ³ssel igazolható. A hajÁ³ zÁ³szlÁ³shajÁ³nak Á³opÁ³lt, megerÁ³sÁ³-tett tÁ³zÁ³rsÁ³g ennek megfelelően megerÁ³sÁ³-tett hajÁ³testtel. Alekszandr Andrejevics szavaival a kutatójÁ³sainak az egyik feladata volt kiderÁ³-teni, a hajÁ³test kÁ³lÁ³ngleges "erÁ³ssÁ³gÁ³ct". Á³me, mit Á³-rt Á³ errÁ³l akkor: "HabÁ³jr a dÁ³rzszgerendÁ³k2 a fedÁ³lzetet kÁ³pest, amiket korÁ³bban a gerendÁ³kkal pÁ³rhuzamosra kÁ³szÁ³-tettek, indokolatlanul nagy Á³-veltsÁ³ggel rendelkeznek; ugyanakkor a fÁ³ hosszstartÁ³k elhelyezÁ³se magÁ³ba foglalja diagonÁ³lis megerÁ³sÁ³-tÁ³sek egÁ³sz sorÁ³jt, ami az akkori Á³opÁ³ mÁ³dszerek szerint a hajÁ³test vÁ³gein jelentÁ³s haszonnal jÁ³rt, Á³s lehetÁ³sÁ³get adott az ismert angol hajÁ³Á³opÁ³-tÁ³fÁ³felÁ³gyelÁ³nek, Robert Sheppings-nek lÁ³trehoznia saját rendszerÁ³ct a hajÁ³ belsÁ³ oldaladiagonÁ³lis megerÁ³sÁ³-tÁ³sÁ³nek, mely elfogadott a mi hajÁ³Á³opÁ³-tÁ³sÁ³nkben is [3]. Meg kell jegyezni, hogy a 30 fontos kaliberÁ³ Á³gy nem lehetett a hajÁ³kon mindjÁ³rt a kezdetekkor alkalmazni, mivel az orosz flottÁ³nÁ³l azok csak l. PÁ³ct 1916-os rendelete alapjÁ³n lettek rendszeresÁ³-tve. Ismert, hogy az "Ingermanland" fegyverzettÁ³ct kicserÁ³oltÁ³ok 1715 Á³s 1723 kÁ³zÁ³tt kilenc alkalommal, ezÁ³rt igen valÁ³szÁ³-nÁ³, hogy ilyen kaliberÁ³ Á³gyÁ³kkal csak az elsÁ³ Á³ffegyverzÁ³sek egyik sorÁ³n lÁ³ttÁ³k el. Nem kevÁ³sbÁ³ fontos az a tÁ³ny sem, hogy az "Ingermanland" vÁ³-zkiszorÁ³-tÁ³jsÁ³jt (kb. kÁ³tezer to) Popov a hondecken elhelyezett 30 fontos Á³gyÁ³k tÁ³megÁ³ct figyelembe vÁ³ve hatÁ³rozta meg. Az "Ingermanland" terveit, mint ismeretes, maga l. PÁ³ct cÁ³jr kÁ³szÁ³-tette le, Á³s Popov Á³gy vÁ³li: "Az Á³sszes tervek kÁ³zÁ³l, melyeket magÁ³nak Nagy PÁ³ct uralkodÁ³ lehet tulajdonÁ³-tani, kÁ³lÁ³ngleges figyelmet Á³rdemel a 64 Á³gyÁ³s hadihajÁ³ tervrajza, ami alapjÁ³n Kozenc hajÁ³Á³opÁ³-tÁ³ mester vezetÁ³sÁ³vel megÁ³opÁ³-tettÁ³ok a Szent-PÁ³ctervÁ³ron a FÁ³ AdmirálÁ³snÁ³l az "Ingermanland"-ot, az elsÁ³t, melyet sÁ³lyÁ³n 1715. május 1-Á³n bocsÁ³jtottak vÁ³-zre." [3] Ilyen nevet az Á³ hajÁ³ nem vÁ³letlenÁ³l kapta: fÁ³ feladata, akÁ³rcsak egÁ³sz orosz flottÁ³nak, a Finn-Á³bbÁ³l Á³s a NÁ³va partjain fekvÁ³ Á³si orosz fÁ³ld - Ingermanland (Ingria vagy Izsori FÁ³ld) - Á³rzÁ³se volt. l. PÁ³ct terve magÁ³ba foglalta az akkori idÁ³kben elÁ³rt Á³sszes technikai vÁ³-vmÁ³nyt. Az "Ingermanland" kiemelkedett hatalmas tÁ³zerejÁ³vel, kivÁ³lÁ³ tengerjÁ³rÁ³ kÁ³opessÁ³gÁ³vel, rendkÁ³-vÁ³li testÁ³nek szilÁ³rdÁ³sgÁ³val Á³s arÁ³nyossÁ³gÁ³val, Á³llÁ³konysÁ³gÁ³val, alacsony sodrÁ³dÁ³jsÁ³val, az Á³rbocok Á³s a kÁ³ttÁ³lzet Á³sszhangjÁ³val, magas fo mÁ³vÁ³szi kialakÁ³-tÁ³jsÁ³val. A hajÁ³test (a bordÁ³zat alakja) "Á³-velt vonalakbÁ³l tevÁ³dik Á³ssze" - csodÁ³latos Á³sszhangban lÁ³vÁ³ vonalakbÁ³l. Az orr Á³s a farrÁ³szek vÁ³-zkiszorÁ³-tÁ³jsainak kÁ³lÁ³ngbsÁ³ge segÁ³-tette a vÁ³-z aktÁ³-v rá³hatÁ³jsÁ³jt a kó aminek kÁ³vetkezÁ³ben a hajÁ³ rendkÁ³-vÁ³l fordulÁ³kony volt, az orr-rÁ³sz alakja - "jÁ³ hullÁ³jmjÁ³rÁ³ kÁ³opessÁ³get eredmÁ³nyezett". A hajÁ³ tengerjÁ³rÁ³ kÁ³opessÁ³geit Á³rtÁ³kelve PÁ³ctert azt Á³-rta Richard Kozencnek: "Á³rtesÁ³-tem Á³-nt, "Ingermanland" a vitorlÁ³kat alatt igen Á³rzÁ³keny, nincs nÁ³la jobb, Á³s a fivÁ³rei sem maradnak el tÁ³le, a "vettek"3 pedig min hÁ³ttÁ³ben" [3]. A hajÁ³test szerkezetÁ³ben abban az idÁ³ben rendkÁ³-vÁ³linek szÁ³jmÁ³-tÁ³ Á³jdonsÁ³g kerÁ³lt alkalmazÁ³srá bordakÁ³zÁ³lben a gerinctÁ³l a bordakÁ³zÁ³g (a borda alapvetÁ³ rÁ³csze) fa elemek voltak beÁ³opÁ³-tve, ami ugyancsak nÁ³l a szilÁ³rdÁ³got. Az "Ingermanland" egy az elsÁ³k kÁ³zÁ³l az orosz flottÁ³ban, mely korszerÁ³sÁ³-tett vitorlÁ³zatat hordozott - elÁ³- Á³s fÁ³sudÁ³rvitorlÁ³kat. Az "Ingermanland" szerkezeti Á³s arhitekturÁ³lis tulajdonsÁ³gai, a cikk szerzÁ³ Á³ltal a XVIII. szÁ³ elejÁ³n Á³opÁ³lt hajÁ³k archÁ³-vumok mÁ³lyÁ³n fekvÁ³ tervrajzaik alapjÁ³n analizÁ³lva, megerÁ³sÁ³-tik, hogy A. A. Popov valÁ³ PÁ³ct zÁ³szlÁ³shajÁ³jt tanulmÁ³nyozta. Maga Alekszandr Andrejevics, mintegy elÁ³re lÁ³tva a kÁ³sÁ³bbi kutatók egyet nem Á³rtÁ³sÁ³ct az Á³ltala kÁ³szÁ³-tett rajzok megbÁ³-zhatÁ³sÁ³ga irÁ³nt, elvÁ³gzett egy nem tÁ³l bonyolult munkÁ³jt, ami ugyanakkor meglehetÁ³sen meggyÁ³zá³ kÁ³pet eredmÁ³nyezett. RÁ³helyezte a bordÁ³kat vonalait a saját rajzairÁ³ az 1743-ban Á³opÁ³lt 64 Á³gyÁ³s hajÁ³ elmÁ³leti vonalrajzÁ³nak metszeteire. A kÁ³lÁ³ngbsÁ³g a kÁ³rvonalak teltsÁ³gÁ³ben az oldalfalak fedÁ³lzetes hajlÁ³jsÁ³nÁ³l (a XVIII. szÁ³zad mÁ³sodik negyedÁ³ben ezek csÁ³kkentek az elsÁ³hÁ³z kÁ³pest) lehetÁ³vÁ³ teszi az "Ingermanland", ami lÁ³nyegesen korÁ³bban Á³opÁ³lt, Á³sszehasonlÁ³-tÁ³jsÁ³jt az alapul szolgálÁ³ 66 Á³gyÁ³s hajÁ³val. A XVIII. szÁ³zadban a vitorlÁ³s hajÁ³k testÁ³nek, farÁ³nak Á³s ortÁ³kÁ³onek alakja az Á³vek sorÁ³n folyamatos, Á³les kiugrÁ³jsok vÁ³ltozÁ³son ment keresztül, Á³s magÁ³n viselte vilÁ³gosan kifejezett vonÁ³jsait az elÁ³zmÁ³nyeknek, a tradÁ³-ciÁ³knak. Ennek illusztrÁ³lÁ³jsÁ³ra Á³lljon itt a hajÁ³at "fejlÁ³dÁ³s"-e, melyek sorÁ³ba az "Ingermanland" tÁ³klÁ³letesen beilleszkedik. A fÁ³lkÁ³ alakÁ³, nagyon magas karzat (a hajÁ³far legmagasabb rÁ³csze - a felsÁ³ ablakok feletti kagylÁ³dÁ³-sztÁ³l a hajÁ³rpÁ³rkÁ³nyig) jellemzÁ³ a XVIII. szÁ³zad elejÁ³re ("Goto PredesztinÁ³cia", "Ingermanland"), az alacsony hullÁ³mvonal-szerÁ³ - ugyanazon szÁ³zad kÁ³zépÁ³re Á³s a kÁ³sÁ³bbi periÁ³dusra ("Szlava Rosszija", "Evsztafij Plakida"). Az "Ingermanland" tatÁ³-szÁ³-tÁ³sÁ³ tematikÁ³ja Á³s szimbolikÁ³ja vitÁ³n felÁ³l pÁ³cteri, Á³s nem kÁ³sÁ³bbi idÁ³szakÁ³. KÁ³lÁ³ngsen jellemzÁ³ l. PÁ³ct mono meglÁ³te - ami nem lehetett volna a hajÁ³n PÁ³ct halÁ³la utÁ³n. Az [5] munkÁ³ban rÁ³szletes analÁ³-zis talÁ³lható a pÁ³cteri "Ingermanland" dekorÁ³ciÁ³jsÁ³l, ami teljesen egybeesik jelen cikk szerzÁ³inek kÁ³vetkeztetÁ³seivel. A XVIII. szÁ³zad elsÁ³ negyedÁ³nek tradÁ³-ciÁ³ megkÁ³veteltÁ³ok a hajÁ³test gazdag Á³kesÁ³-tÁ³sÁ³ct faragÁ³ssal, festÁ³ssel vagy aranyozÁ³ssal. M az Á³opÁ³-tÁ³szeti-dekoratÁ³-v dÁ³-szÁ³-tÁ³snÁ³l, meg kell Á³llapÁ³-tani, hogy az "Ingermanland" egÁ³sz sor hajÁ³ elÁ³djÁ³lÁ³l amelyek dÁ³-szÁ³-tÁ³sÁ³be beleÁ³opÁ³ltek a XVII. szÁ³zad vÁ³ge - XVIII. szÁ³zad eleje barokk korszakÁ³nak Á³opÁ³-tÁ³szeti eredmÁ³nyei. MÁ³jr az 1700-ban, a voronyezsi hajÁ³gyÁ³rban, l. PÁ³ct terveit alapjÁ³n Á³s kÁ³zvetlen rÁ³szvÁ³tele mellett, a mesterek Á³ltal Á³opÁ³-tett "PredesztinÁ³cia" fÁ³nyes pÁ³ldÁ³ja ennek a stÁ³-lusnak [6], de legÁ³rettebben az "Ingermanland"-n

jelenik meg. A dekoratív-dé-szár-tácos vízilatait valószínűleg maga Páter kőszár-tette, aki a há-res holland másvácos Adamo Silo-nál (1674-1737) tanult másvácosi rajzot. Mindenesetre a dé-szár-tácos elhelyezésének rendszeres tektonikája jellemző a XVIII. század elejének hajásár-tácosára. Ez - az alapvetően faragott dombormű, a kompozíciószerűleg bekapcsolt kerek szobrokkal, szervesen egybeforr a hajás konstrukció-vormájival. Legvalószínűbb feltételezés, hogy a vízilás hajásnak árpályá' hajás dé-szár-tácosára meghá-vájik a legjobb kályfai fadaragkat a másvácosokat. Valószínűleg egyáltalán dolgozva, ács ártvácsve tapasztalataikat, az orosz mesterek, mindazonáltal egyáltalán nem az idegenek, alkalmazták saját szokásaikat, á-zlácsákét ács Oroszországgra jellemző motívumokat. Ágy az "Ingermanland" faragott oszlopaiban visszatérő kráziák nagy hazafias támasza Oroszország hatalmas kályfdelmének a tengerhez való kijáratát, ács jelentés tengeri uralkodás hatalommal vízilásának. Erről tanóskodik a páteri idők tradíció szerint az orr árpályán (az orr támasza - hullámvíznek is nevezett felárpályán rász) elhelyezett, Oroszország merő tartás oroszlan figurája, valamint a bátyafedélzet ágyányá-lás fedlapokon (bátyafedélzet - a felső fedél rász a fá' - ács a hátsár:rbác kályzák) elhelyezett hadi tráfák. A magas karzatú hajást teljesen be van borítva allegorikus szobrokkal: itt van I. Páter delfinek által tartott monogramja, Neptun ács Amfitrida, tritonok, tengeri fenevadak ács a tenger egyéb ácsai. A farkosár medalionokkal ács-tett: a tenger ács a felkelő nap elterében állás ár:brázolása, melynek tovarjedő fiatal sarjai a szerzők kályzete szerint a tengeri nagyság feltámadásait szimbolizálják. A felárpályán tartásgerendáin (a tartászerkezetek azon gerendáin, melyek kályzeten kályval az oldalgalériák szélén, ács azok tartásait szolgálják) allegorikus figurák vannak elhelyezve: balra - a Remény alakja horgonnyal a kezében, jobbra - a Hit alakja. Az oldalgaléria ablakok alatti feláletéken szintén tengeri tematikájú szoborár:brázolások találhatók. Ezen kályval a hajás gazdag faragott ornament dé-szár-ti, nályvácsnyi motívumok kálypályával az oldalfalon. A tatbalkon korlátok faragott rászozat szolgálja finom rajzolatú, a kály formájait időszár dé-szár-tácssal. A kálygyár:fejek, horgonyemelő gerendák vácsgeit (a horgony emelőcsőhez támaszként szolgálja gerendák elején) oroszlanfejek ács-tették. Arról, hogy Páter elágedett volt a hajás dé-szár-tácosával, az a tény is tanít, hogy Nikola Piko másvácos-dekoratív az á' utasár-tására vízilatokat kályszár-tett az "Ingermanland" tatbalkonjáról a Peterhofban álló Ermitázs pavilon dé-szár-tácosához. A páteri idők másvácoszár-tette jellemző fejlett barokk formák a kerálik igen sok orosz hajás. Ez nem csak a dekoratívciájukra, hanem a konstrukciós formájukra is vonatkozik. A hajástestnek igyekeztek á-velt kályrvonalat adni, ami já megfigyelhető: felemelt orr ács tat, a vá-zvonathoz kálypest erősen befelé dőlé oldalfalak, a test a kálygyár:fejeknél erősen kifelé domborodás formájú, mivel az orr:stya fedélzete szélesebb, mint a vá-zvonat ebben a metszetben. Sőt, a vá-zsintes egyenes mentén elhelyezett ágyányá-lásokat az erősen á-velt dályzgerenda keresztezi, kálytvájgva ezt az egyenest. A festésre szigorú kályvetelmények nem ácszték az esetek tábbácsben a hajástestet okkerszár-nácsre festették, felette széles ácszár-nácsok, vályrály vagy fekete ár:használtak. A kály alsó dályzgerendáit fekete szár-nácsre festették, a faragást aranyozták, vagy okker tánusára festették. A dekoratívciás elemek ács a konstrukciós formák harmóniája a páteri hajásnak egyedi ács egységes másvácosi megjelenést kálylcsár:nyár:tt. A já tengerjárás kálypesság ács a nagy tácszerő, párosulva a szépség formájával "Ingermanland"-ot I. Páter kedvenc hajásjár: tették. Nem váletlen, hogy az 1715, 1716, 1718, 1719 ács 1721 ácsvekben orosz flotta zászlásár:ja volt, 1716-ban pedig az egyesített angol-holland-déjn-orosz kálytelácsis. Páter elrendelte az "Ingermanland" megárcsár:tt ár:kre, mint tártánelmi relikviát [4]. Szükséges aláházni, hogy az "Ingermanland" mintájára (nácsny korszerűsár-tácssal) ácpályák az orosz flotta hajásai majd a XVIII. század végéig. A balti tenger ár:első távoli kályrály:tt 1769-ben (a Fálydkályzi tengerre) G. A. Szpiridov admirális parancsnoksága alatt ácsppen az ilyen tápusó hajákon hajtóár: vácsre. Egy ácsvel kálysár:bb, megsemmisítve a Csezmót ár:zá' hatalmas tártár: flottáit, az ár: tenger ácszek nagyár: teték Oroszországot, mint jelentés tengeri hatalmat. Á nácsny szár az "Ingermanland" 4. rajzon látható kálylakjának rekonstrukciójár:tt. Mint már korár:bban esett ár:la szár, a hajást megbá-zhatásan ár:brázolás eredeti rajzok vagy modell nem maradt az utácskorra. A kályzponti Haditengerészeti Mácszomban látható modell, melyet tácsven a páteri "Ingermanland" ár:brázolásának tekintenek, a valószínűleg csak egy modell a jával kálysár:bbi "Ingermanland"-okbár:tt. Mint ismeretes, az orosz flottában ezt a nevet hat hajás viselte: az 1715-ár: ácpály-tácsár: (páteri) azután egy-egy az 1733, 1752, 1773 ács kály: az 1843 ácpály-tácsár: kályzár:tt. Az első 64 ágyányt hordozott, a kályvetkezé három - 66-ot, a kály utolsó - egyenként 74-et. Annak, hogy a KHTM-ban ár:tt modell az 1715-ár: "Ingermanland"-ot ár:brázolja, egy sor tény mond ellent: az orr figurája, a tatár:mpa, a tatár-szár-tács faragásainak stár-lusa, a hajástest kályrvonalai ács a festés nem egyezik meg azzal, ami a páteri idők jellemző. Elágy megjegyezni, hogy az ágyányá-lás fehérsár: csak a XVIII. század végén jelent meg, ács nem az elején. Ezen ács tudományos kutatásainak figyelemmel tanulmányozása megalapozza azt a kályvetkeztést, hogy a mácszeumi kiállás-tási tárgy nem a páteri "Ingermanland"-hoz kapcsolódik, hanem jával kálysár:bbi idősakbár:tt valóhoz. A rászár:ta elkályvetett hibát az alábbiak magyarázzák: az 1843 ácsben a Moszkvai Politechnikai Kiállás-tás megnyitására kályszár:ttve ennek tengeri rászszlegéhez kályszár:tt ez a modellsár:csben a páteri "Ingermanland" kálypiájának neveztek el. Lácszik olyan vácslemény, hogy ezt a hajást mácsolja egy mácsik kismóretár: modell is, amit Sz. F. Jurjev, a hajásmodellezés másvácoszár-teté mestere kályszár-tett (a fácsnyár: cikk szerzői ár:zik), ugyanakkor az ár:rbác- ács vitorlarudazat, a kálytáczet kálytelyeket vet fel; azon kályval a nácszár:tt farvitorla ács orrvitorláit meglács világosan nem felel meg a páteri idők vitorla-felszerelésének. Mi a tényeg? Hiszen komoly modellezés, mint Jurjev, magáttár:tt nem hibázhatott, valami tácsvára vezethette. Kiderült, hogy a modell kályszár-tácskor alapul K. Begrov XIX. század végén kályszár:tt litográfiájait használta, ami szintén nem felel meg ár: ácpály-tácsár: "Ingermanland"-nak. I. Páter zászlásár:jának mindezen pontatlanságai az ár:brázolások ács modellek terén, szár:ksácsstette megbá-zhatás adatok felkutatásait. A há-res "Ingermanland" "portrójának" felelevenítés nagy segítség jelentettek az A. A. Popov által annakidején ár:sszegyár:tt anyagok. Az ár:dboc- ács vitorlarudazat, valamint a kálytáczet rekonstrukciójánál jelen cikk szerzői [6, 7 ács 8] munkákat használták, valamint rász vácsnár:tt Zubov, P. Pikart, A. Rosztovcev alkotásait. A további kutatások várhatóan lehetár:tt teszik az "Ingermanland" ár:boc- ács vitorlarudazata, a kálytáczete ács a metszetek rászszletes tervrajzainak elkályszár-tácsár:tt, ami lehetár:tt teszi ezen a tártár: hajás valószínűbb modellének elkályszár-tácsár:tt.

1.) Bőrmilyen írás (holland, angol vagy orosz) 12 helyekből áll, az angol és az orosz egyformák voltak - 305 mm, a holland (amszterdami) - 283 mm.

2.) Dátumjegyzék - a helyek hirtelen megvastagított palánkjai.

3.) "Vettek" - azok a hajók, melyeket hírtelenül vésztették. I. A. Ivanov, A. C. Konsztantyinov "Szudosztrojnyije" 1979, No 1. IRODALOM

- Veszelago F. F. - Az orosz hajók listája 1668 és 1860 között, Szentpétervár, 1872.

- Kuseljev G. - Haditengerész utazás, Szentpétervár, 1788.

- A Tengerészeti Fővezérkar Tudományos Bizottsága Feljegyzései, Szentpétervár, 1835. XII. rész

- Veszelago F. F. - Az orosz tengeri történelem fejezetei, Szentpétervár, 1875.

- Matvejev T. M. - Az orosz fahajók építészeti-dekoratív kialakítása, "Szudosztrojnyije" 1974, No 10.

- K. - Az új holland hadihajók építészete, Szentpétervár, 1709, 1719.

- Az I - VI. osztályú hadihajók arányainak és méreteinek táblázatai (XVIII. sz. első negyede), a Szovjetunió Tudományos Akadémia, Közlöt

- Szmorgonszkij I. K. - "Nem orosz eredetű hadihajók építési, és nehézségi terminus", Moszkva - Leningrád Szovjetunió Tudományos Akadémia kiadása, 1936. A oroszban fordította: Kurusa Sándor